

ΘΕΜΑ: Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου

Συνημμένα εσωκλείεται σημείωμα της WWF για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου. Η εικόνα που προσφέρει είναι ακριβής, παρά την έντονα κριτική διάθεση που το διακρίνει. Καλό θα ήταν να ληφθεί υπόψη ενόψει της προγραμματιζόμενης επίσκεψης του Π/Θ στη Ζάκυνθο.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2002

ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ίδρυση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (ΕΘΠΖ) με το ΠΔ ΦΕΚ 906/22.12.1999 υπήρξε αποτέλεσμα πολύχρονων προσπαθειών και διαβουλεύσεων μεταξύ ΥΠΕΧΩΔΕ, τοπικών αρχών και περιβαλλοντικών οργανώσεων αλλά και έντονων πιέσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ΕΘΠΖ είναι η πρώτη προστατευόμενη φυσική περιοχή στην Ελλάδα που διοικείται από Φορέα Διαχείρισης. Στην παρούσα φάση το ΕΘΠΖ διέρχεται μια κρίσιμη περίοδο κατά την οποία η Κυβέρνηση καλείται να αποδείξει σαφώς και εμπράκτως το ενδιαφέρον της για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη.

Σημαντικό στοιχείο στην υπόθεση της Ζακύνθου είναι το γεγονός πως το ΕΘΠΖ ουσιαστικά αποτελεί προϊόν πίεσης υπό την απειλή της καταδίκης της Ελλάδας από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) για παραβίαση κοινοτικής νομοθεσίας. Τούτο σημαίνει πως το ΕΘΠΖ δεν αντικατοπτρίζει τη βούληση της Κυβέρνησης για ίδρυση συστήματος προστατευόμενων περιοχών, όπως προβλέπει η ελληνική και η κοινοτική νομοθεσία και επιβάλλει κάθε ολοκληρωμένη στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- Συνεχής καταστρατήγηση των προστατευτικών διατάξεων για την περιοχή αλλά και γενικά της ισχύουσας για όλη την Ελλάδα νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος
- Συνεχείς και δόλιες παρεμβάσεις βουλευτή και άλλων τοπικών αρχόντων που επιδιώκουν την υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας της περιοχής – το εθνικό πάρκο μετατρέπεται σε «ξέφραγο αμπέλι» όπου τα πάντα επιτρέπονται.
- Συνεχείς ενέργειες βανδαλισμού και καταστροφές στον πυρήνα του εθνικού πάρκου (ολοσχερής καταστροφή από εμπρησμό τον Οκτώβριο 2001, καταστροφή επιστημονικού εξοπλισμού ιδιοκτησίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου και του WWF Ελλάς, πυροβολισμοί, παράνομο κυνήγι και παράνομη βόσκηση σε καμένες εκτάσεις)
- Έλλειψη κυβερνητικής στήριξης προς τον φορέα διαχείρισης του ΕΘΠΖ (πολιτική και υλική)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

- Ο άμεσος κίνδυνος καταδίκης σε πρόστιμο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ελλιπή προστασία αυτής της περιοχής διεθνούς σημασίας (ο Λαγανάς έχει αναγνωρισθεί από την ΕΕ ως σημαντικότερη περιοχή ωοτοκίας της θαλάσσιας χελώνας στη Μεσόγειο) είναι πλέον ορατός.

- Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, ειδικά το ερχόμενο καλοκαίρι, αναμένονται εξόφθαλμες παρανομίες και καταστρατήγηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, για εξυπηρέτηση μικροπολιτικών συμφερόντων.
- Είναι ορατός ο κίνδυνος διάλυσης του φορέα διαχείρισης του ΕΘΠΖ, εκτός και αν τύχει δυναμικής πολιτικής στήριξης από την ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, που μέχρι τώρα στήριζαν την επιλογή της κυβέρνησης για προστασία της περιοχής, δηλώνουν πως θα σκληρύνουν τη στάση τους, όχι μόνο για την περίπτωση της Ζακύνθου αλλά και γενικά για το θέμα της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών όπου δεν διαφαίνεται **καμία απολύτως απτή πρόοδος**.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Κατά την άποψη μας, είναι επείγουσα η προτεραιότητα να δοθεί άμεσο και σαφές πολιτικό μήνυμα με τους ακόλουθους άξονες:

1. Εθνικό Πάρκο: υποχρέωση από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία / όχι επιλογή
2. Εθνικό Πάρκο: μοναδική ευκαιρία για αειφόρο ανάπτυξη
3. Εθνικό Πάρκο: αντισταθμίσεις στους θιγόμενους αλλά και φρένο στην ασυδοσία
4. Εθνικό Πάρκο μπορεί να υπάρξει μόνο με δυνατό και πολιτικά ανεξάρτητο φορέα διαχείρισης